

Motion till riksdagen

1989/90:Kr270

av Lennart Andersson m.fl. (s)

Ett invandarmuseum till Botkyrka

Sedan mitten av 1970-talet har frågan om ett invandarmuseum i Sverige väckts i olika sammanhang. Detta kan ses som en följd av att efterkrigstidens stora invandrargrupper börjat se sitt liv i Sverige i ett historiskt perspektiv.

De statliga myndigheternas inställning har hittills varit att de museer som redan finns bör ha ansvar för att invandrarnas kulturer och livsmönster dokumenteras.

Vi menar dock att det finns flera starka argument för att etablera ett Invandarmuseum i Sverige. Det finns i dag på alla områden och nivåer i samhället behov av ökad kunskap om invandringen och dess konsekvenser. Och detta kunskapsbehov kommer troligen att öka i framtiden. Invandarmuseet kan i rollen som ett "mångkulturellt kunskapscentrum" fylla en viktig funktion.

I riktlinjerna för den officiella invandrarpolitiken sägs att invandrar- och minoritetsgrupper bl.a.:

- skall ha möjligheter att bibehålla och utveckla den ursprungliga identiteten
- skall ha möjlighet att ge uttryck för en kulturell identitet
- skall ges vidgade möjligheter till kulturell verksamhet
- skall ha möjlighet att bevara kontakten med ursprungslandets kultur.

I dessa riktlinjer återfinner man således allmänna och grundläggande argument som enligt vår mening kan tillämpas också på Invandarmuseitan-ken.

Invandarmuseets ambition är att stärka den allmänna ideologiska beredskapen, att bemöta främlingsfientliga och rasistiska föreställningar. På så vis får museet en viktig roll i samhällsdebatten.

Vi finner den satsning som Botkyrka kommun gjort på att etablera stiftelsen Sveriges Invandrarinstitut och Museum en synnerligen välbetänkt och realistisk grund för ett invandarmuseum. Stiftelsen bedriver sedan 1987 ett aktivt uppbyggnadsarbete av ett invandarmuseum. Verksamheten består av dokumentation, forsknings-samarbete med Stockholms universitet, utbildning och utställningar och har hittills bedrivits med kommunala medel samt projektbidrag från landstinget, allmänna arvsfonden, Delegationen för invandrarforskning, Riksbanken m.fl.

Botkyrka har under de senaste decennierna sett sin traditionella svenska prägel ändras i grunden genom invandringen. Det område som i dag utgör

Botkyrka kommun och som vid slutet av andra världskriget hade en befolkning på knappt 10 000, har i dag omkring 70 000 innevånare, varav omkring 35 % med invandrarbakgrund. Befolkningen har alltså mångdubblats och förändrats genomgripande till sin sammansättning.

Botkyrka är därför en väl vald plats för ett Invandarmuseum.

Som antytts ovan, finns det vissa frågetecken kring behovet av ett invandarmuseum av riksmuseikaraktär. I stället förespråkas ett invandarmuseum med en lokal inriktning på verksamheten.

Varje museal verksamhet kan dock och bör ha ett bredare perspektiv än det rent lokala, särskilt i detta fall kan den lokala historien inte framställas som unik, utan måste sättas i samband med samhällsutvecklingen i stort.

En ambition att spegla invandringens påverkan på den nationella kulturen kan mycket väl förverkligas med utgångspunkt från det lokala perspektivet Botkyrka erbjuder.

Det är i själva verket en högst fruktbar utgångspunkt att i det speciella söka det generella, att urskilja det representativa i det till synes unika. Detta ger en konkretion, en påtaglighet åt framställningen – förutsatt att man hela tiden växlar perspektiv, bildligt uttryckt skiftar mellan förstoringsglasat och kikaren.

Enligt vår uppfattning råder det regional obalans i Stockholmslän även på museiområdet. En etablering i Botkyrka av ett Sveriges Invandrarinstitut och Museum med den utformning som här föreslås, med forskning och utbildning på högskolenivå och med en integrerad museal verksamhet, skall därför även ses som ett led i strävandena att motverka tendenserna till regional obalans.

Botkyrka kommun och regionen kommer givetvis även fortsättningsvis att ta sin del av ansvaret, men det behövs också ett statligt stöd för att skapa ett invandarmuseum i Sverige.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om statens medverkan för tillkomsten av ett invandarmuseum i Botkyrka.

Stockholm den 23 januari 1990

Lennart Andersson (s)

Sören Lekberg (s)

Björn Ericson (s)

Aina Westin (s)

Hans Göran Franck (s)

Lars Ulander (s)